

Verkiezingsprogramma 2026-2030

Perspectief voor Papendrecht

Onze plannen voor het Papendrecht van morgen...

**GROEN
LINKS PvdA**
Papendrecht

Voorwoord

Beste lezer,

Met gepaste trots en dankbaarheid mag ik het voorwoord schrijven van dit verkiezingsprogramma, als lijsttrekker van GroenLinks/PvdA Papendrecht.

Papendrecht is de plaats waar ik al mijn hele leven woon en het is niets minder dan een eer om als volksvertegenwoordiger mee te praten over de toekomst van onze gemeente.

Wij Papendrechters zijn vriendelijk en nuchter, helpen elkaar en zijn nooit uit het veld geslagen. Die instelling neemt onze fractie mee in de gemeenteraad. Want onze inwoners, onze gemeenschap, dat maakt Papendrecht uniek. Daar zijn we trots op en dat koesteren we. Samen bouwen we al eeuwen aan Papendrecht en daar gaan we met optimisme en energie mee door!

Hieronder leest u hoe wij dat willen doen, sociaal en duurzaam. Perspectief voor Papendrecht betekent voor ons lage kosten voor een normaal leven, investeren in wat Papendrecht mooi en leuk maakt en zorg dragen voor een duurzame toekomst. Vriendelijk en positief, met aandacht en respect voor elkaar. Dat is Papendrecht en dat zal Papendrecht ook blijven.

Kies 18 maart voor optimisme, energie en zin in de toekomst.

Kies voor perspectief voor Papendrecht!

Chris Grimmius,

lijsttrekker GroenLinks PvdA Papendrecht

Inhoudsopgave

02 - Voorwoord

03 - Inhoudsopgave

04 - Inleiding

05 - Prioriteiten

09 - Hoofdstuk 1 - Een betaalbaar huis in een fijne en veilige buurt

- Nieuwe woningen - 11
- Bestaande woningen - 13
- Aanpak leegstand - 13
- Een prettige en gemengde buurt - 14

15 - Hoofdstuk 2 - We doen het samen

- Vertrouwen - 19
- Gezond zijn - 20
- Leren - 22
- Bewegen - 23
- Veilig leven - 24
- Meedoen - 25
- Vrij zijn - 26

27 - Hoofdstuk 3 - Een groene economie in een gezonde gemeente

- Nieuwe energie - 31
- Groene gemeente - 31
- Leefbare buurten - 32
- Veilig en gezond vervoer - 33
- Groene en duurzame bedrijvigheid - 33
- Hergebruik grondstoffen - 34
- Biodiversiteit, water en recreatie - 34
- Dierenwelzijn - 36

Inleiding

Iedereen in Nederland hoort een fijn en vrij leven te kunnen leiden in verbondenheid met elkaar. Zo'n leven kan op duizend manieren verschillen, maar sommige dingen zijn onmisbaar. Een huis waar je je thuis voelt. Schone lucht en een gezonde omgeving. Mensen en voorzieningen in de buurt waarop je kunt rekenen. De ruimte om jezelf te zijn. We willen en kunnen niet zonder.

Eén ding is zeker: die voorwaarden krijgen we alleen voor elkaar als we het samen doen. Voor goede zorg, nieuwe woningen en schone straten hebben mensen elkaar nu eenmaal nodig. Maar als we inderdaad samenwerken, omzien naar elkaar en de ander de kans geven om te groeien, dan is er ongelooflijk veel mogelijk. Van heel groot tot heel dichtbij in onze eigen gemeente. Wat allemaal, dat laten wij zien in dit verkiezingsprogramma voor de Gemeenteraadsverkiezingen van 2026.

Een betaalbaar thuis in een fijne en veilige buurt

Of het nu gaat om je kinderen, een vriendin of jij zelf; iedereen kent wel iemand die op zoek is naar een huis. Voor veel te veel mensen is die zoektocht een blok aan hun been geworden: jongeren die willen uitvliegen, starters die een gezin willen stichten, ouderen die gelijkvloers willen wonen. Dat kan zo niet langer. Onze woningen zijn jarenlang overgeleverd aan de markt. Nu is het tijd voor actie.

Topprioriteit nummer één: er moeten nu betaalbare huizen bij in onze gemeente. Daarom doen we in het eerste hoofdstuk voorstellen om als gemeente de bouw te sturen en samen met Woonkracht 10 te versnellen. Maar snelheid moet hand in hand gaan met kwaliteit. Mensen hebben het meeste aan mooie, goed geïsoleerde woningen in een fijne omgeving. En dat geldt evengoed voor nieuwe woningen als voor huizen waar mensen al jaren wonen. Pakken we beide aan, dan leggen we de basis voor sterke wijken en gemeenschappen waar iedereen zich thuis voelt.

We doen het samen

Iedereen moet de huur en de boodschappen kunnen betalen. Maar een goed leven draait om meer dan het einde van de maand halen. Sporten, lezen, leren, werken en mensen ontmoeten – dat hoort bij een goed bestaan. En het mooie is: hoe meer mensen kunnen meedoen, hoe sterker de samenleving is. Wij willen dat onze gemeente dit enorme potentieel benut. Daarom doen we in hoofdstuk twee voorstellen voor zorg waarbij de mens centraal staat, onderwijs dat elk kind dezelfde kansen biedt en goede ondersteuning voor mensen bij wie het leven tegenzit.

De realiteit is echter ook dat de gemeente steeds méér taken krijgt, en steeds minder geld om ze uit te voeren. Wij vinden dat inwoners daar niet voor mogen opdraaien. Het geld dat de gemeente heeft, moet in de eerste plaats gaan naar de mensen die dit het hardst nodig hebben. In schaarste maken we altijd de eerlijke keuzes. Tegelijkertijd kijken wij naar het kabinet. De landelijke overheid hoort te zorgen dat mensen het hoofd boven water kunnen houden. Dat mensen goede zorg, een buurthuis en een bibliotheek in de buurt hebben. Wij vinden dat de landelijke overheid deze verantwoordelijkheid van zich afschuift en we strijden ervoor om daar verbetering in te brengen.

Een groene economie in een gezonde gemeente

Klimaatverandering is nu aan de gang, dat is geen mening maar een feit. De gevolgen van uitstoot en vervuiling zijn voor veel mensen al vlakbij. Er komen meer plensbuien, hittegolven en droogtes op ons af. Insecten verdwijnen uit het veld, het water is te vies om in te zwemmen en de ramen moeten dicht vanwege het stof in de lucht.

Daarom doen we in het derde hoofdstuk van dit programma voorstellen voor een schoon Papendrecht en een groene economie. Wij willen dat de gemeente de regie neemt om over te stappen naar schone energie, om de fiets en het openbaar vervoer te stimuleren en om onze leefomgeving groener te maken. En we willen ook dat iedereen kan meedoen in deze transitie. Zonnepanelen, woningisolatie en een warmtenet horen voor iedereen betaalbaar te zijn. Daarnaast leiden we talent op voor de nieuwe economie en betrekken we al die burgers, bedrijven en organisaties die al bezig zijn om de samenleving van morgen vorm te geven.

Prioriteiten

Hieronder staan onze belangrijkste prioriteiten. Bij alle drie de hoofdstukken tref je onze overige prioriteiten aan.

- **De gemeente moet beter naar inwoners luisteren.** Te veel inwoners zijn ontevreden. We maken een plan met concrete acties: met wie, wordt wanneer en hoe gecommuniceerd.
- Bij veiligheid kiezen we voor preventie. Wij zijn tegen schijnveiligheid en willen geen permanent cameratoezicht in de openbare ruimte. We geven prioriteit aan het **aanpakken van huiselijk geweld, kindermishandeling en femicide**.
- Een betaalbaar leven. Dat betekent **betaalbaar wonen en betaalbare lasten**.
- We werken een **Actieplan Groene Gemeente** uit, omdat Papendrecht voor wateropvang, schaduw en verkoeling veel meer vergroening nodig heeft. Daarom: onderzoek naar (straat-)abonnement tuinonderhoud voor particulieren; groen actief meenemen in mobiliteitsplan, zoals mos op geluidswallen; groene wijken met gezonde speelruimte; in 7 jaar toewerken naar één boom per inwoner, dat is 32.174 bomen in totaal (2x zoveel als er nu staan in Papendrecht). De Vriesenpolder blijft groen.

- **PFAS moet uit het leefmilieu.** De Waterschappen willen PFAS bij de bron aanpakken, alle vergunningen opnieuw bekijken. Onderzoek naar waar PFAS-lozingen vandaan komen en stop alle lozingen. PFAS heeft al bij zeer lage concentraties een hoog gezondheidsrisico.
- **Dierenwelzijn** moet worden meegenomen in relevant beleid, zoals groenbeleid, rampenplannen en vuurwerk(vrije) zones. Er is opvang voor dieren in nood.
- Er komen **ruimere regelingen voor kinderen in armoede**, zodat ook vergoeding mogelijk is voor bijvoorbeeld een eigen identiteitskaart, sportkleding, grafische rekenmachine (verplicht voor leerlingen die wiskunde volgen) en het reizen met het openbaar vervoer.
- Papendrecht wordt een **Fair Trade-gemeente**.
- **De positie van mindervalide personen wordt beter.** Hun positie wordt nadrukkelijk meegenomen bij alle beslissingen die effect hebben op de toegankelijkheid en mobiliteit van onze inwoners. We doen dit door ervaringsdeskundigen hierbij te betrekken.
- Er moet iemand worden aangesteld om **permanent te scannen op subsidies** waar Papendrecht gebruik van kan maken, vanuit het Rijk en Europa, op alle gebieden. Zo laten we geen geld liggen.
- **Een beter jongerenbeleid:** het opgerichte informeel jeugdplatform wordt ingezet om de situatie waarin Papendrechtse jongeren zich bevinden te verbeteren; ideeën uitvoeren van jongeren zelf; er komt een officiële jongerenraad en de kinderburgemeester blijft.

- We **investeren in de samenleving**. Ruimte voor sociale activiteiten door verenigingen en stichtingen voor sport, cultuur en ontmoeting. Er komt weer **cultuurbeleid** in Papendrecht.

Hoofdstuk 1

Een betaalbaar huis in een fijne en veilige buurt

Een thuis is veel meer dan een huis. Waar we wonen bepaalt een groot deel van ons geluk. Het is de plek waar we tot rust komen, waar je kan zingen terwijl niemand je hoort en waar we met familie en vrienden samen kunnen zijn.

Een thuis is ook de omgeving waar je woont: de straat, de buurt, het dorp of de stad. Met voldoende groen om gezond te kunnen leven. Maar dan moet dat huis er wel zijn. Veel te veel mensen in onze gemeente zijn nu te lang op zoek naar een geschikte plek om te wonen, of het nu gaat om jongeren die uit huis willen vliegen, stellen met een kinderwens, ouderen met een leeg nest of studenten die een kamer zoeken.

En te veel mensen hebben helemaal geen dak boven hun hoofd. Dat is geen toeval. Het is het gevolg van bewust beleid. In plaats van een overheid die ging voor volkshuisvesting, kregen beleggers en investeerders vrij spel om te kopen, verhuren en speculeren, en werden sociale huurwoningen massaal verkocht. Het resultaat kan iedereen zien: de huur- en koopprijzen zijn torenhoog, de doorstroming loopt vast en er zijn veel te weinig nieuwe betaalbare woningen gebouwd om de vraag bij te houden. Wij willen dat anders.

Een goed en passend huis zou voor iedereen een recht moeten zijn; het is echter een luxe geworden. Het is voor ons prioriteit nummer één dat woningzoekenden in onze gemeente zo snel mogelijk een eigen plek kunnen vinden. Jan Schaefer zei het al: 'in gelul kan je niet wonen'. Dat geldt vandaag de dag als nooit tevoren. Er moeten nu betaalbare huizen bij – dus maken we vaart met bouwplannen en pakken we de marktwerking aan. Wij willen dat de gemeente voorrang geeft aan nieuwe betaalbare en duurzame woningen.

Daarvoor zoeken we manieren om de bouw te versnellen, bijvoorbeeld door nog beter samen te werken met woningcorporaties en leninggaranties te geven, ook voor flexwoningen. Waar mogelijk gaat de gemeente zelf grond kopen en meebepalen wat voor huizen daar worden gebouwd. Namelijk: gemengde wijken met vooral betaalbare woningen, en minstens 30 procent sociaal. Want alleen dure woningen lossen het woningtekort niet op.

Papendrecht bouwt meer sociale huurwoningen terug in Kraaihoek

In Kraaihoek-Zuid bouwt de woningbouwvereniging meer sociale huurwoningen terug dan er zijn gesloopt. Woonkracht 10 schrijft dat je in deze wijk woon met oog voor elkaar:

In de nieuwbouwwijk Kraaihoek-Zuid kennen bewoners elkaar. Samen met deze bewoners creëren we een fijne leefomgeving met ruimte voor wonen, groen en ontspanning. Bewoners van alle leeftijden hebben oog voor elkaar en staan voor elkaar klaar (waar nodig aangevuld door professionals). In deze levendige, vitale en veerkrachtige buurt vind je diverse ontmoetingsmogelijkheden terug die met deze bewoners gecreëerd zijn; van het buurtbankje tot het buurtbakkie tot diverse gezamenlijke activiteiten, waardoor bewoners met elkaar genieten van de zorgzame buurt.

Verder leveren transformatie van kantoorpanden en het splitsen van bestaande woningen ook nieuwe woonplekken op. Snelheid gaat wat ons betreft hand in hand met kwaliteit. Een mooie, duurzame woning in een groene en gezonde omgeving waar je over vijftig jaar nog steeds graag wilt wonen, levert meer op dan een tijdelijke flexwoning. Om te beginnen scheelt het de gemeente veel geld en

bouwmaterialen. Maar nog belangrijker: met goede woningen die lang bestaan, creëren we sterke wijken en gemeenschappen. Mensen voelen zich er thuis, letten een beetje op elkaar en houden zelf de omgeving mooi.

Om snel de ergste nood te ledigen, zijn flexwoningen wel een goede optie, voor bijvoorbeeld studenten, gescheiden ouders, statushouders en jongeren. Vanuit hier kunnen zij verder zoeken naar vaste woonvormen.

Betaalbaar en prettig wonen voor iedereen

Te veel mensen komen in de knel omdat ze hun energierekening niet meer kunnen betalen. Daarom gaan wij actief aan de slag om woningen te verbeteren. Iedereen heeft recht op een huis zonder schimmel, tocht, hitte of kou. Zonder meteen hogere maandlasten te betalen. Wat ons betreft ondersteunt de gemeente mensen met een laag inkomen zodat ze hun woning snel kunnen isoleren. Dat geldt ook bij een warmtepomp of warmtenet, een energiezuinige wasmachine, een kookplaat in plaats van je gasfornuis of zonnepanelen op het dak van je flat – als je het geld niet kunt missen, zorgt de gemeente dat je wél kunt meedoen.

We willen prettige, leefbare en gemengde wijken en buurten, waar mensen met verschillende achtergronden met elkaar wonen en werken – of je nu loodgieter of huisarts bent, ergens al jaren woont of nieuwkomer bent. Waar je over straat durft zonder dat je bang bent om te worden beroofd of uitgescholden – wie of wat je ook bent en waar je ook maar vandaan komt.

Een leefbare wijk begint met een veilige en toegankelijke wijk. Met de supermarkt, kinderspeelplaats, sportclub, bibliotheek en de basisschool zo dichtbij dat je er lopend of met de fiets naartoe kunt. En anders pak je makkelijk de bus,

Drechthopper of maak je gebruik van Automaatje. Een prettige buurt is ook een groene en sociale buurt.

Programmapunten

Nieuwe woningen

- We zetten in op 30 procent sociale huur in iedere bestaande en nieuwe wijk. De gemeente Papendrecht gaat dit afspreken met woningcorporaties en de projectontwikkelaars.
- We bouwen vooral in bestaande wijken binnen de bebouwde kom. De parken en het bestaande groen wordt daarvoor niet opgeofferd. Het groene buitengebied ontzien we zoveel mogelijk. Boven de A15 (de Vriesenpolder) wordt geen woningbouw gerealiseerd, omdat wij dit groene gebied zoveel mogelijk willen behouden voor de natuur.

- We bouwen woningen waar je goed oud kunt worden en waar je ook kunt wonen als je minder mobiel bent of zorg nodig hebt. Met deze levensloopbestendige woningen vangen we de vergrijzing deels op.
- We bouwen woningen voor starters, alleenstaanden én jonge gezinnen, waar je zelfstandig een eigen netwerk kunt opbouwen.
- We stimuleren het delen en splitsen van woningen omdat steeds meer mensen alleen of met z'n tweeën wonen. Denk aan versoepeling van regels voor inwoning, hospitaverhuur en woningsplitsing. Zo benutten we de bestaande voorraad beter en komen woningzoekenden sneller aan een woning.
- Bij nieuwbouw hebben we al in de ontwerpfase aandacht voor duurzame verbindings- en ontsluitingsroutes: (snel)fietspaden en goede ov-verbindingen. Bij nieuwbouw hebben we al in de ontwerpfase aandacht voor de verkeersveiligheid en leefbaarheid van wijken en buurten. Al in de ontwerpfase willen we van de omwonenden en woningzoekenden weten wat hiervoor nodig is.
- Corporaties krijgen een grotere rol bij woningen die vallen tussen sociale en hoge huren, in plaats van private verhuurders. De gemeente blijft garant staan voor leningen die corporaties voor deze tussencategorie aangaan om het goedkoper te maken, ook voor flexwoningen.
- We bouwen woningen klimaatneutraal: aardgasvrij en goed geïsoleerd.
- We gaan voor circulaire bouw. Dat levert duurzame huizen, goede banen, lagere kosten en snellere bouw op.

- We zorgen dat nieuwe woningen bestand zijn tegen de toenemende hitte en droogte, zware regenval en eventuele bodemdaling – oftewel klimaatadaptief. Dit betekent goede isolatie, waterafvoer en voldoende groen bij iedere woning.
- We bouwen natuurinclusief: nieuwbouwwoningen bieden in gevel en dak ruimte aan insecten en vogels, zoals de huismus. Ook bij verbouwingen zorgen we dat de natuur weer de ruimte krijgt rondom de woning.
- We willen onderzoeken of Woonkracht 10 woningen kunnen aankopen om toe te voegen aan de voorraad sociale huurwoningen.
- Woningen zijn om te wonen en niet om geld mee te verdienen. Voor alle nieuwbouwwoningen geldt daarom een zelfbewoningsplicht en anti-speculatiebeding.
- We ondersteunen woningcorporaties, waarin een groep mensen gezamenlijk woningen bouwen, bijvoorbeeld op het vlak van financiering en ontwikkeling.

Bestaande woningen

- Huurders mogen niet de dupe worden van huisjesmelkers. Huurders kunnen daarom aankloppen bij het gemeentelijk loket met klachten over te hoge huren, discriminatie en de kwaliteit van de woningen, zodat we sneller kunnen optreden.
- We willen het aantal vierkante meters aan wonen eerlijker verdelen. We gaan (alleenstaande) ouderen die in grote huizen wonen actief helpen om in hun eigen buurt een passende woning te vinden, die beter past bij hun woonwensen. Zo helpen we direct ook gezinnen met kinderen om sneller een woning te vinden. We zorgen dat de gemeente financieel helpt met een overgangslening of garantstelling.

Aanpak leegstand

- Om de doorstroom van een- en tweepersoonshuishoudens uit eengezinswoningen te bevorderen, krijgt deze groep voorrang bij de toewijzing van sociale huur en/of nieuwe middeldure appartementen. Met de projectontwikkelaar maken we de afspraak, dat nieuw opgeleverde appartementen een maand openstaan voor mensen die een grote woning in Papendrecht willen verlaten.
- We bouwen extra huizen door een extra laag boven of naast bestaande wooncomplexen te bouwen en (pre-)mantelzorgwoningen ruimer toe te staan.
- We voorkomen huisuitzettingen en maken bindende afspraken met corporaties en particuliere verhuurders dat zij alleen nog mogen uitzetten bij woonfraude of

criminele activiteiten. Huurders die slachtoffer zijn van criminele organisaties krijgen elders vervangende huisvesting en ondersteuning.

- We geven extra aandacht aan buurten en wijken waar veel armoede is. We investeren in de openbare ruimte en verduurzamen woningen in deze wijken met voorrang. We maken hierover afspraken met corporaties en verhuurders.
- We gaan door met energievoaches langs de deuren gaan die mensen helpen om hun huis zuiniger te maken. Ook bewoners met een eigen woning kunnen meedoen aan verduurzamingsprojecten.
- De huur mag na verduurzaming van de woning niet zo veel verhoogd worden, dat het voordeel van de lagere energierekening verdwijnt.

Een prettige en gemengde buurt

- Bij sloop van oude huurwoningen vanwege verduurzaming krijgen oude huurders het eerste recht op terugkeer, waarbij hun lasten per saldo gelijk blijven of lager worden.
- Meer woningen betekent meer voorzieningen en verbindingen. We zorgen dat voldoende huisartsen, scholen en andere maatschappelijke functies in de gemeente aanwezig blijven.
- Een veilige wijk begint met een leefbare wijk. Daarom investeren we in wijken waar achteruitgang en verloedering op de loer liggen.
- Wijkagenten dragen bij aan veilige wijken. We houden hen in stand. Zij werken samen met de maatschappelijke instanties en scholen als onze ogen en oren.
- We bestrijden woonfraude zoals illegale onderhuur en (drugs)criminaliteit in woningen.

Hoofdstuk 2

We doen het samen

Zonder elkaar zijn we nergens. Samen leven met de mensen om ons heen geeft ons zekerheid, voldoening, een gevoel van verbondenheid. Dat begint vlakbij: een schroevendraaier lenen bij de burens, een praatje in het park, een arm om je heen als het tegenzit. Net zo belangrijk zijn dingen als een vertrouwde huisarts, een fijn buurthuis met koffie, een mooi theater en een goede school voor je kinderen. Als je daarop kunt rekenen, dan verandert zomaar een straat in *jóúw* straat, in jouw buurt, in jouw dorp of stad. Dat vertrouwen is de basis van een fijn bestaan.

De laatste jaren zijn mensen te veel van dit vertrouwen kwijtgeraakt. Hoeveel likes je ook krijgt op sociale media, het neemt gevoelens van eenzaamheid niet weg. We zitten gevangen in een economie die draait om meer, meer, meer. Als je daarin niet mee kunt, dan krijg je te horen dat het je eigen schuld is. Willen we dat veranderen, dan moeten we beginnen bij een sterke en sociale gemeente. Een gemeente die werkt vanuit één principe: *iedereen kan meedoen*.

Wat mensen zelf doen

GroenLinks-PvdA gelooft in de kracht van onze samenleving. We kunnen wel tegen een stootje. Als mensen vanuit een stevige basis de kans krijgen om actief mee te doen, dan plukken we daar allemaal de vruchten van. Mensen dragen in het dagelijks leven al ontzettend veel bij, bijvoorbeeld door een voetbalteam te trainen of te koken voor de buurvrouw.

Wat GroenLinks-PvdA betreft versterken we die kant van de samenleving. Betrokken bewoners kunnen nog véél meer doen als ze daar de ruimte en ondersteuning voor krijgen. Als het geen liefdadigheid is voor een paar uur per week, maar echt onderdeel van de lokale economie. Denk aan een coöperatie om de omgeving te

vergroenen, buren te ondersteunen of een voedseltuin te beginnen met jongeren uit de buurt. Zo voegen we samen welvaart toe aan de samenleving.

Als de gemeente inwoners meer vertrouwen geeft, zijn wij ervan overtuigd dat de gemeente Papendrecht ook meer vertrouwen terugkrijgt. Dat mensen weer het gevoel krijgen dat de overheid aan hun kant staat.

Burgerbegroting en Papendrechtse Ideeën Tafel

In juli 2023 werd in de Raad van Papendrecht een motie van GroenLinks-PvdA aangenomen die oproept om te komen met een Burgerbegroting. Bij zo'n Burgerbegroting wordt er vooraf geld gereserveerd. Ideeën van inwoners kunnen zo snel worden gerealiseerd; lange procedures worden zo beperkt.

Inmiddels is de motie uitgevoerd, heeft de Raad €100.000 gereserveerd en is er een Papendrechtse Ideeën Tafel opgericht waar inwoners terecht kunnen met hun plannen voor Papendrecht. Als één van de eerste gemeenteraden in Nederland stelt Papendrecht geld beschikbaar aan inwoners om activiteiten te organiseren die mensen dichterbij elkaar brengen. Niet werken vanuit wantrouwen, maar in vertrouwen ruimte geven aan de inbreng van Papendrechters.

Zes inwoners vormen de Papendrechtse Ideeën Tafel en nodigen iedereen van harte uit om daarvoor met ideeën te komen. Die kunnen uiteenlopen van verfraaiing van de omgeving tot feestelijke activiteiten. Maar de PIT is vooral benieuwd naar vernieuwende ideeën die Papendrecht verrassen.

Goede voorzieningen

Wij geloven in een stevige basis voor iedereen. Een inkomen waarmee je het einde van de maand haalt, een dokter als je ziek wordt, een goede opleiding voor jou en

je kinderen – dat zijn geen extra's maar minimale zekerheden waar iedereen recht op heeft. Net als sporten om gezond te blijven, reizen voor een betaalbare prijs en een veilige omgeving waar jij je op je gemak voelt.

Goede publieke voorzieningen zijn een harde voorwaarde voor een sterke samenleving. Het moeten de plekken worden waar iedereen elkaar weer tegenkomt. Zorg die niet werkt vanuit een ingewikkeld stelsel, maar vanuit de mens en gemeenschap. Onderwijs waarin ieder kind en elke jongere dezelfde kansen krijgt. En waarmee we de mensen opleiden die de toekomst dichterbij brengen, door warmtenetten aan te leggen, goede zorg te leveren of nieuwe technologie te ontwikkelen.

Hulp als het nodig is

GroenLinks-PvdA wil dat de gemeente er is voor inwoners die het zwaar hebben. Ook in Papendrecht kan een deel van onze inwoners niet of nauwelijks rondkomen. Veel mensen zijn in de overlevingsstand geraakt: als je niet zeker weet of je vanavond te eten hebt, dan kun je ook niet vooruitkijken en iets opbouwen. Steeds meer mensen, met name jongeren, raken in de problematische schulden. Vaak zijn ze te vaak afhankelijk van flexibele contracten, met inkomsten die snel veranderen of wegvallen.

Jongeren zijn vanaf 18 jaar ook een groep die te maken met veel levensveranderingen, zoals bijvoorbeeld het starten of stoppen met studeren, verhuizen of het krijgen van kinderen. Dat zorgt voor hoge rekeningen. Er is dan vaak nog geen eigen vermogen of spaarsport, waardoor onverwachte klappen niet

kunnen worden opgevangen. En juist de groep die het hardst hulp nodig heeft, wordt nu vaak helemaal niet bereikt met de steun die er wel is.

Daarom kiezen wij voor slimme hulp, waardoor mensen sneller uit de schulden komen en de zelfregie over het eigen leven terugkrijgen. En we werken met wijkteams die brede kennis hebben, van schulden tot (mentale) zorg, van armoede tot ondermijnende criminaliteit. Problemen spelen vaak tegelijkertijd en door elkaar heen. Het antwoord is een gemeente die mensen vertrouwt, serieus neemt en samen werkt aan oplossingen, die echt werken. Want wat je geeft, krijg je ook van mensen terug. Bruggen bouwen en verbinden in plaats van kloven creëren en buitensluiten.

Iedereen kan meedoen

Er is ontzettend veel werk te doen om Papendrecht sterker, socialer en groener te maken. GroenLinks-PvdA wil daarbij ook de mensen betrekken voor wie nu geen plek is op de werkvloer. We creëren banen voor de grote groep mensen die wel betaald werk wil doen, maar voor wie nu geen plek is op de arbeidsmarkt. Zo'n baan – bij de gemeente, een maatschappelijke onderneming of een regulier bedrijf – moet genoeg opleveren om van rond te komen. We gunnen iedereen werk dat loont en je niet afhankelijk maakt van een uitkering of toeslagen. Het zorgt ervoor dat mensen kansrijker worden in Papendrecht.

Pannenkoekenhuis Fritella

Een mooi voorbeeld in Papendrecht is Pannenkoekenhuis Fritella op De Meent. Zij schrijven op hun website:

Net zoals bij al onze vestigingen werken wij voornamelijk met 'bijzondere' medewerkers welke afkomstig zijn uit verschillende groepen van de samenleving. Dit verschilt van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt tot medewerkers met een beperking.

Iedereen kan meedoen, dat geldt ook voor nieuwkomers in onze gemeente. We staan niet toe dat arbeidsmigranten worden uitgebuit terwijl de kosten voor rekening van de samenleving komen. We zorgen voor goede kleinschalige opvang van een eerlijk deel van de mensen die in Nederland asiel aanvragen. En we helpen statushouders om zo snel mogelijk aan het werk te gaan, zodat ook zij hier een fijn leven kunnen opbouwen.

Ten slotte betrekken we de steeds grotere groep gezonde ouderen bij onze gemeente. Want het toenemende aantal senioren in Nederland is niet alleen een uitdaging, het is ook een enorme kans. Heel veel mensen willen hun tijd nuttig besteden, bijvoorbeeld in het onderwijs of de zorg in hun eigen omgeving. Wat ons betreft laat onze gemeente die kans niet liggen. Elke vorm van vrijwilligerswerk willen we stimuleren en onze vrijwilligers gaan we meer ondersteunen en waarderen.

Samen leven

Net als heel Nederland is de bevolking van onze gemeente divers. In een tijd van toenemend wantrouwen en polarisatie is het belangrijker dan ooit dat de gemeente er voor iederéén is. Ongeacht je geloof, culturele achtergrond, gender, seksuele

gerichtheid – je moet je vrij over straat en door de samenleving kunnen bewegen. Discriminatie pakken we hard aan. En we werken aan een inclusieve gemeentelijke organisatie die echt van iedereen is. Als gemeente werken we aan een inclusieve, diverse en vrije samenleving zowel in de Papendrechtse samenleving als in de gemeentelijke organisatie.

Zoals gezegd, we zijn een sterke en vrije samenleving omdat we precies dat doen: samen leven. Dat betekent dat we elkaar accepteren en de ruimte geven, juist als we van elkaar verschillen. We doen het samen.

Programmapunten

Vertrouwen

- De gemeente benadert bewoners altijd vanuit vertrouwen en met aandacht voor de menselijke maat. Iemands persoonlijke situatie mag nooit uit het oog verdwijnen. Een fout maken mag, het gaat erom dat gemeente en inwoner samen aan een oplossing werken. Daarin ook kijken welke regels overbodig zijn. Het moet allemaal een stuk eenvoudiger voor de gemeente én de inwoners.
- Vaak lopen bewoners in specifieke wijken of gebieden tegen dezelfde problemen aan. Op die plekken is een wijk- en gebiedsgerichte aanpak nodig: de gemeente kijkt wat er dáár nodig is en biedt bewoners passende ondersteuning.
- Te vaak bereikt hulp niet de mensen die de hulp het hardst nodig hebben. Zij trekken niet zelf aan de bel of raken verdwaald tussen verschillende regelingen. De gemeente gaat inwoners actief benaderen met laagdrempelige ondersteuning, zowel digitaal als fysiek. Ook werkt de gemeente samen met scholen, sportclubs en andere organisaties om armoede en onveiligheid te signaleren.

- We willen dat elk kind opgroeit met gelijke kansen. De gemeente ondersteunt kinderen en jongeren uit gezinnen met een laag inkomen.
- Het aantal pleeggezinnen loopt terug. We willen investeren in pleeggezinnen, andere (tijdelijke) steunende opvang voor kinderen en ondersteuning in de opvoeding voor ouders.
- We zetten in op vroegsignalering en schuldenpreventie. Denk aan voorlichting op scholen over schulden. Maar bijvoorbeeld ook afspraken met energiebedrijven en andere instanties voor signalering van klanten met een betaalachterstand. In zo'n geval kan de gemeente een schuldpreventiemedewerker sturen die de bewoner kan helpen.
- Het aantal jongeren met problematische schulden groeit snel. Wij zetten in op een schuldenaanpak gericht voor jongeren tussen de 18 en 27 jaar. We zorgen dat jongeren zo snel mogelijk schuldenvrij zijn en een nieuwe kans krijgen.
- We gaan uitbuiting van arbeidsmigranten tegen, door misstanden te signaleren en samen met andere instanties aan te pakken.
- We helpen de statushouders zo snel mogelijk aan een betaald baan en/of vrijwilligerswerk.

Gezond zijn

- Voorkomen is beter dan genezen. Door middel van een gezonde leefomgeving, goede informatievoorziening en vroege signalering helpen we mensen langer gezond blijven. Zo houden we ook de zorgkosten lager. Nu het kabinet op preventie bezuinigt, bijvoorbeeld op de aanpak van overgewicht, is de inzet van de gemeente extra belangrijk.
- We grijpen kansen om het enorme tekort aan zorg- en welzijnspersoneel aan te pakken met mensen dichtbij. Denk aan inwoners in de bijstand of met een andere uitkering, statushouders of Oekraïense vluchtelingen, senioren die willen en kunnen bijdragen - met de juiste opleiding, begeleiding en mogelijkheden om

bijvoorbeeld functies te combineren kunnen zij vaak in de zorg of het sociaal domein aan de slag.

- We helpen vitale ouderen aan vrijwilligerswerk in het sociaal domein en de zorg. Veel mensen die met pensioen gaan, willen dolgraag helpen met laagdrempelige zorg, praktische hulp en goed gezelschap op een paar adressen in hun eigen buurt.
- We gaan mantelzorgers, met name jonge mantelzorgers die vaak niet weten dat zij mantelzorg leveren, beter ondersteunen. Bijvoorbeeld door middel van lotgenotencontact en vervangende zorg. Mantelzorgers zijn net als vrijwilligers de smeeroelie van onze samenleving. Zij verdienen meer aandacht, ondersteuning en waardering.
- We pakken de marktwerking in de (jeugd)zorg aan door in te zetten op samenwerking in plaats van concurrentie. De gemeente kan hiervoor zorgen door te sturen via de zorginkoop en slimme verbindingen te leggen met het sociaal domein. Zo komt er wat ons betreft zo veel mogelijk één zorgaanbieder in de wijk, in plaats van veel verschillende. We zien erop toe dat zorggeld ook echt naar de zorg gaat, en niet naar private equity of andere 'zorgcowboys'. Dat betekent ook dat we letten op het resultaat die zij leveren voor onze inwoners.
- Verschillende soorten zorg en ondersteuning horen goed aan te sluiten op elkaar en op de zorgvraag van de patiënt. Mensen mogen niet meer verdwaald raken in het ingewikkelde zorgstelsel. Daarom halen we waar mogelijk barrières

Odensehuis

Een mooi voorbeeld in Papendrecht is het Odensehuis. Op hun site schrijven ze:

Het Odensehuis is een inloop,-informatie-, en ontmoetingscentrum voor mensen met (beginnende) dementie of geheugenklachten, mantelzorgers en hun familie en vrienden. Iedereen is welkom.

U kunt binnenlopen voor informatie, een praatje, een kop koffie of thee, mee te lunchen of om deel te nemen aan een activiteit. Het Odensehuis is van en voor de mensen die er komen. Iedereen heeft talenten.

Met elkaar maken we het Odensehuis. In het Odensehuis staat kwaliteit van leven centraal. Als u mee wilt doen, bent u van harte welkom

tussen verschillende regelingen weg en begeleiden we inwoners beter, bijvoorbeeld met één casemanager per cliënt of gezin. En willen we af van loketten en regels voor de zorgvrager.

- Samen met woningcorporaties werken we aan kleinschalige geestelijke gezondheidszorg in de wijk. Problemen met verward gedrag kunnen we voorkomen als laagdrempelige zorg vlakbij is. Denk aan een 'psycholance' die klaarstaat als de

nood hoog is. Zo kunnen bewoners met psychische klachten en hun burens veilig in hun huis blijven wonen.

- Inwoners kunnen en willen veel doen om mensen in hun eigen omgeving te helpen. We stimuleren lokale initiatieven om kwetsbare bewoners – van mensen met een beperking of chronische ziekte tot jongeren met psychische klachten – te ondersteunen in hun eigen gemeenschap. Niet over hen, zonder hen.
- We verbeteren de aandacht voor kinderen en jongeren met een licht verstandelijke beperking, binnen de jeugdhulp maar ook in het onderwijs en bij werkgevers. Deze groep wordt vaak niet herkend, waardoor jongeren geen hulp krijgen en niet goed kunnen meedoen in de samenleving.
- We verbeteren de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen, voorzieningen en (digitale) informatie. Mensen met een beperking moeten volledig kunnen meedoen in de samenleving, maar hier is in Papendrecht nog een grote slag te maken.

Leren

- Gelijke kansen in het onderwijs, dat staat voor GroenLinks-PvdA centraal. De wijk waarin je woont, je achtergrond of wie je ouders zijn mogen nooit bepalend zijn voor wie jij later wordt. Daarom moet de gemeente veel verder kijken dan schoolgebouwen. Wij willen dat de gemeente vol inzet op het verbeteren van het onderwijs voor al onze kinderen.
- Al vóór de basisschool beginnen we met voor- en vroegschoolse educatie. Elk kind van 2 tot 6 jaar krijg toegang tot extra taalonderwijs en ontwikkelingsactiviteiten. Ook kan elk kind tussen 2 en 4 jaar tenminste twaalf uur per week naar de peuterspeelzaal.
- Het mbo heeft lang onvoldoende aandacht gekregen, terwijl het een essentieel onderdeel is van ons onderwijs en onze gemeente. Wij pakken stagediscriminatie aan en maken afspraken met bedrijven voor goede stagevergoedingen. Ook zorgen we dat mbo-studenten volwaardig meedoen aan de introductieweek en het studentenleven.
- We maken ons hard voor de verlengde schooldag waarin leerlingen talenten ontwikkelen, sporten of ervaring opdoen met cultuur, natuur en klimaat.
- Jongeren die hun opleiding dreigen te verlaten zonder startkwalificatie benaderen we vanuit het onderwijs actief met goede begeleiding.
- We werken aan extra onderwijsondersteuning voor scholieren die dat aantoonbaar nodig hebben. Denk aan laagdrempelige huiswerkbegeleiding, een gratis laptop of gratis museumbezoek.

- Jongeren verlaten niet zomaar hun school. Vrijwel altijd speelt er meer. Wij willen dat leerplichtambtenaren meer ondersteuning gaan bieden aan schoolverlaters, denken in oplossingen en minder hameren op handhaving.
- We stimuleren werkgevers om aandacht te besteden aan laaggeletterdheid en helpen medewerkers van de gemeente om dit te herkennen en signaleren. We zorgen voor laagdrempelige ondersteuning en taalscholing die makkelijk vindbaar zijn voor de mensen.
- In het kader van het leesoffensief zetten we in op bibliotheken op basisscholen. Dat is de beste manier om alle kinderen aan het lezen te krijgen.
- De gemeente gebruikt taal die iedereen kan begrijpen. Als je toch uitleg nodig hebt, kun je gewoon langskomen bij de gemeente.

Bewegen

- Sportverenigingen zijn dé plek om elkaar te ontmoeten en een praatje te maken. Een goede sportclub brengt een heel dorp of een hele buurt bij elkaar. Daarom zorgt de gemeente voor goede, duurzame accommodaties.

- Blokkades voor kinderen uit kwetsbare gezinnen om bij een sportvereniging te gaan nemen we weg. Geldgebrek mag nooit een argument zijn om niet te sporten.

- We maken net als jongerenwerkers maximaal gebruik van buurtsportcoaches om zo veel mogelijk mensen in beweging te krijgen.
- In het sportbeleid focussen we specifiek op kinderen en jongeren. Te veel kinderen stoppen rond 12 jaar met bewegen. Vaak gaan ze dan ongezonder eten en veel naar hun scherm kijken. Wij dagen ze uit om te bewegen en nieuwe sporten te leren kennen.
- We starten en ondersteunen sportinitiatieven voor mensen met een beperking, in de eerste plaats voor kinderen. Ook ondersteunen we clubs en verenigingen om hun sportaccommodatie goed toegankelijk te maken, want alleen een gebouw is niet voldoende.

Veilig leven

- Wij willen dat je je vrij en veilig voelt in onze gemeente. Daarom pakken we (drugs-)criminaliteit aan, verbeteren we de verkeersveiligheid en zetten we ons in voor een inclusieve gemeente.
- We zetten in op preventie: we pakken problemen aan voordat deze een bedreiging voor de veiligheid worden. Dat is een uitdaging, maar wel dé manier om te zorgen voor een leefbare en veilige omgeving. We bouwen aan goede buurt- of dorpsvoorzieningen die nauw samenwerken met scholen, jeugdhulp, schuldhulpverlening en andere instanties. En we bouwen sterke gemeenschappen waar bewoners elkaar helpen en op elkaar letten.
- We pakken jeugdcriminaliteit gericht aan. Ons belangrijkste doel is te voorkomen dat jongeren (verder) de georganiseerde misdaad worden ingezogen.

We bieden perspectief en bij de aanpak betrekken we netwerken en bekende gezichten in wijken waar veel kwetsbare jongeren wonen.

- In onze gemeente staan we voor de rechten van vrouwen en mensen uit de regenbooggemeenschap. We pakken discriminatie en straatintimidatie hard aan, overall in de samenleving. Iedereen moet ongestoord en met een veilig gevoel over straat kunnen. Onze boa's kunnen hierin een belangrijke rol spelen.

Meedoen

- De samenleving kan niet zonder bewonersinitiatieven, lokale netwerken en maatschappelijke organisaties. Daarom willen we meer vertrouwen, samenwerking en ondersteuning vanuit de gemeente voor alle goede ideeën die vanuit de samenleving zelf ontstaan.
- We ondersteunen en stimuleren het maatschappelijk middenveld met een passend subsidiebeleid. We geven organisaties tijd en vertrouwen om iets moois op te bouwen. We zetten in op veel verschillende initiatieven die zo goed mogelijk aansluiten bij de inwoners van de gemeente.

Vrij zijn

- We zorgen voor voldoende ontmoetingsplekken in de wijk of in het dorp. Denk aan mooie pleinen, speelveldjes of parken. We zorgen er ook voor dat bewoners van deze plekken gebruik kunnen maken voor eigen initiatieven.
- We stimuleren momenten voor bewoners om elkaar beter te leren kennen. Bijvoorbeeld door een straat af te sluiten voor een buurtfeest.
- Kunst en cultuur zijn een onmisbaar onderdeel van de samenleving. Ze geven kleur en dagen je uit. GroenLinks-PvdA wil een levendig cultureel veld, met uiteenlopende culturele instellingen die samen zo goed mogelijk de inwoners van de gemeente bedienen. Er komt in Papendrecht weer cultuurbeleid.
- De gemeente ondersteunt en stimuleert de culturele sector met een passend subsidiebeleid. Dat stemmen we zo goed mogelijk af met de cultuursubsidies van de provincie en het Rijk. We willen dat de gemeente hierbij niet alleen oog heeft voor bestaande instellingen, maar ook voor nieuwe initiatieven. Bijvoorbeeld met startsubsidies of risicogeld.
- We zetten in op meerjarige subsidies, zodat instellingen tijd hebben om te groeien en iets bijzonders op te bouwen. We gaan uit van vertrouwen.
- Kunst en cultuur hebben ook belangrijke maatschappelijke waarde, bijvoorbeeld in het onderwijs. Cultuureducatie vergroot de kansengelijkheid en versterkt de samenleving. We stimuleren projecten die hieraan bijdragen.
- De gemeente zorgt ervoor dat kinderen en mensen met een laag inkomen gratis naar musea kunnen. Kunst en cultuur horen namelijk voor iedereen toegankelijk te zijn.

Hoofdstuk 3

Een groene economie in een gezonde gemeente

We merken het allemaal: onze zomers worden warmer, we hebben periodes van grote droogte en tegelijkertijd zien we meer plensbuien. Het valt niet te ontkennen dat ons klimaat verandert. Met alle gevolgen van dien: kelders en straten staan vaker onder water. Oogsten mislukken. De warmtedeken in onze steden leidt tot concentratieproblemen, vermoeidheid en bij ouderen tot gezondheidsproblemen. Het hooikoortsseizoen duurt langer en we kampen met meer plagen zoals de eikenprocessierups die zich hier vestigde door het warmere weer. Tegelijk neemt het aantal inheemse soorten als bijen en vlinders af. Weliswaar is de hoeveelheid fijnstof, stikstof en lawaai de afgelopen tijd verminderd, de effecten op onze gezondheid (met voortijdige sterfte) en de natuur zijn nog altijd te groot. We wonen hier in Papendrecht in de regio met de meest vervuilde lucht en we hebben hier een grote PFAS uitstoter: Chemours.

Ook gemeenten kunnen bijdragen aan oplossing

De klimaat- en natuurgroenLinks-PvdA crisis gaat iedereen aan. Wetenschappers waarschuwen dat we kritieke kantelpunten naderen waardoor onze leefomgeving onherstelbare schade oploopt. Gelukkig is dit tijt nog te keren. De oplossing komt niet alleen uit Europa, maar ook van onderop: vanuit de samenleving en de mensen zelf. Want als de vervuilende industrie zelf niet wil veranderen, dan dwingen wij hen ook vanuit de gemeente. Actie van Papendrecht samen met andere gemeenten tegen Chemours blijft dan ook nodig.

Wat GroenLinks-PvdA betreft pakken we de luchtvervuiling in onze gemeente direct aan: we investeren fors in duurzame en gezonde manieren om naar je werk, school

of sportclub te gaan. Om te beginnen door te zorgen dat je daarheen kunt lopen of fietsen, of er anders met het openbaar vervoer kunt komen. Waar dat niet kan, stimuleren we schonere (deel-)auto's.

Eerlijke transitie

Veel en diverse soorten bomen en planten, goed geïsoleerde huizen, regenwater hergebruiken, stoeptegels verwijderen, zonnepanelen op daken en een buurtbatterij om de gedeelde stroom op te slaan – de mogelijkheden om wijken te verduurzamen zijn enorm. Maar de mogelijkheden moeten wel voor iedereen toegankelijk zijn. Daarom zetten wij versneld in op de collectieve vergroening van straten, pleinen en parken waar de hittestress het grootst is, liefst met planten die hier van nature voorkomen. Zo brengen we een groene revolutie op gang die zorgt voor een leefbare en prettige buurt.

We doen in Papendrecht al veel, maar wat GroenLinks-PvdA betreft moet er nog meer gebeuren. Meer bomen tegen de hittestress en luchtvervuiling. Nog meer onbespoten planten, liefst planten die in de Alblasserwaard en de Biesbosch van nature voorkomen.

Ook willen we de energierekening zo betaalbaar mogelijk maken. Dat begint met het massaal isoleren van woningen in buurten. We gaan het eerst aan de slag in de buurten met de slechtste energie-labels en de hoogste energierekening en het hoogste aandeel sociale huurwoningen.

We steunen verder initiatieven van burgers om in een energiecoöperatie groene stroom op te wekken en bijvoorbeeld een buurtbatterij te plaatsen. Papendrecht kan bijdragen aan het verminderen van CO2-uitstoot door het opzetten van collectieve warmtenetten. Papendrecht heeft inmiddels ervaring met warmtenetten. Samen met bewoners willen we kijken wat er goed gaat en wat er beter kan zodat we de bestaande netwerken kunnen verbeteren en nieuwe goed kunnen starten. Waar private bedrijven dit niet aandurven, richten wij publieke warmtebedrijven op, al dan niet in samenwerking met bewonerscollectieven en bedrijven die wel willen.

Van A naar B

Om de opwarming van de aarde een halt toe te roepen, nemen we zo snel mogelijk afscheid van fossiele brandstof en gaan we groene brandstof opwekken. Dat betekent voor onze gemeente een omwenteling als het gaat om vervoer van

mensen en goederen. Allereerst gaat de snelheid in de bebouwde kom wat ons betreft op meer plekken omlaag naar 30 kilometer per uur waar dat mogelijk is. Dat is niet alleen goed voor de veiligheid van onze kinderen en ouderen, het zorgt ook voor een lagere uitstoot. We verruilen de benzinemotor zo snel mogelijk voor de elektrische motor in ons gemeentelijke wagenpark. In de openbare ruimte geven we voorrang aan de wandelaar, fietser en het openbaar vervoer. Nieuwe gebieden richten we juist daarop in.

We snappen ook dat de stad/het dorp bereikbaar moet blijven voor - zo veel mogelijk elektrische - auto's en busjes van de kleine ondernemer of de mensen die slecht ter been zijn. Daarom breiden we het aantal laadpalen fiks uit. In samenspraak met de bewoners kijken we waar die het beste kunnen komen.

Sluipverkeer willen we tegengaan. We willen onderzoeken of we sluipverkeer kunnen beboeten. In Vianen heeft dat het sluipverkeer met 50% doen afnemen.

Gezonde leefomgeving

Mensen leven niet op zichzelf. We genieten niet alleen van de natuur, we kunnen niet zonder. Frisse schone lucht, kwetterende vogels en water waarin je kunt zwemmen, dat hoort bij een gezonde leefomgeving. Nu de natuur in Nederland er slecht aan toe is, willen we dat de gemeente actie onderneemt. We gaan verder met het structureel vergroenen, bijvoorbeeld door verschillende soorten bomen te planten, bloembakken te plaatsen en bermen te laten groeien voor de insecten. We

stimuleren tuinen zonder tegels, groene daken en gevels en duurzaam watergebruik. Ook versterken we de handhaving op milieuregels zodat er minder PFAS en andere schadelijke stoffen in de bodem en het water komen. Het resultaat is een gezonde, leefbare omgeving waar iedereen plezier van heeft.

We investeren in meer en duurzame natuur. De natuur boven de A15 blijft behouden. Biodiversiteit wordt gestimuleerd.

In Papendrecht wonen ook veel dieren. Ook voor hen moet het een prettige gemeente zijn, zowel voor dieren in het wild als voor huisdieren. In plannen die de gemeente maakt moet dan ook aandacht zijn voor het dierenwelzijn.

Groene economie

Een gezonde omgeving vraagt om een groene economie. Heel veel burgers en bedrijven zijn al begonnen om de nieuwe economie die we nodig hebben vorm te geven. Het is aan de gemeente om dit te stimuleren en iedereen erbij te betrekken.

Om te beginnen door plekken te creëren waar duurzaam wordt gewerkt. Denk aan een levendig, autoluw en bereikbaar dorpshart waar het aantrekkelijk is om je als mkb'er te vestigen. Een coöperatie van buurtbewoners die voedsel verbouwen of een bedrijventerrein waar ondernemers samen schone energie opwekken. We streven naar lokaal eigenaarschap: de mensen uit de buurt die het werk doen, nemen ook de belangrijke beslissingen. Ook leiden we het praktische én het theoretische talent op dat vervolgens in deze economie aan de slag kan. We verbinden voortgezet onderwijs, mbo's, hbo's en universiteiten met bedrijven en organisaties en zorgen voor goede stages die naar mooie banen toe leiden.

Het Nederlandse stroomnet is zwaar overbelast waardoor nieuwe woningen en bedrijven soms niet direct een aansluiting kunnen krijgen. Dat terwijl we voor de ontwikkeling en verduurzaming van de economie juist méér groene stroom nodig hebben.

Wij vinden dat de aansluitingen die er zijn, eerst naar woningen en naar de lokale, groene economie moeten gaan. De gemeente gaat de netbeheerder ook helpen om op te schalen. We versnellen de aanleg van kabels en elektriciteitshuisjes. En we stimuleren lokale elektriciteitsopwekking en gebruik; als mensen in een coöperatie hun eigen stroom opwekken, opslaan in een buurtbatterij en zelf gebruiken, wordt het net ook niet belast.

Ons overmatige grondstoffengebruik is een belangrijke aanjager van klimaatverandering, verlies aan biodiversiteit en vervuiling. Daarom werken we aan een circulaire economie die zuinig omspringt met grondstoffen en deze zoveel mogelijk in kringloop houdt.

Programmapunten

Nieuwe energie

- We zetten de transitie naar aardgasvrij wonen voort en versnellen waar mogelijk. Gemeenten, dus ook Papendrecht, maken in 2026 bekend welke wijken voor 2035 van het aardgas af moeten. Dat kan alleen als dit voor iedereen betaalbaar is.
- We stimuleren collectieve warmteprojecten (warmtenetten) in de dichtbevolkte gebieden, waar mogelijk in samenwerking met bewonersinitiatieven zoals warmtegemeenschappen. We maken werk van duurzame warmtebronnen, zoals geothermie. Bij alle collectieve warmteprojecten letten we nadrukkelijk op de betaalbaarheid. Elektrische warmtepompen komen alleen daar waar warmtenetten niet kunnen. Dit om netcongestie te voorkomen.
- We zetten vaart achter de uitvoering van de Regionale Energiestrategie voor de opwekking van groene energie. Bij nieuwe projecten voor zonne- en windenergie bevorderen we lokaal eigenaarschap, onder meer door de inzet van maatschappelijke tenders.
- We maken afspraken met omliggende gemeenten om het elektriciteitsnet aan te pakken. Door dat samen te doen, kunnen we sneller opschalen.
- Papendrecht steunt actief de komst van waterstofstations in de regio (zoals in Dordrecht en Sliedrecht).
- Gemeenten worden volgens plan (mede-)eigenaar van de warmtenetten. We zien die als een publieke voorziening, niet als energiemarkt. Er zijn al inwoners in

Papendrecht die van warmtenetten afhankelijk zijn en met de ontwikkeling van warmtenetten zal dit in de toekomst alleen maar meer worden.

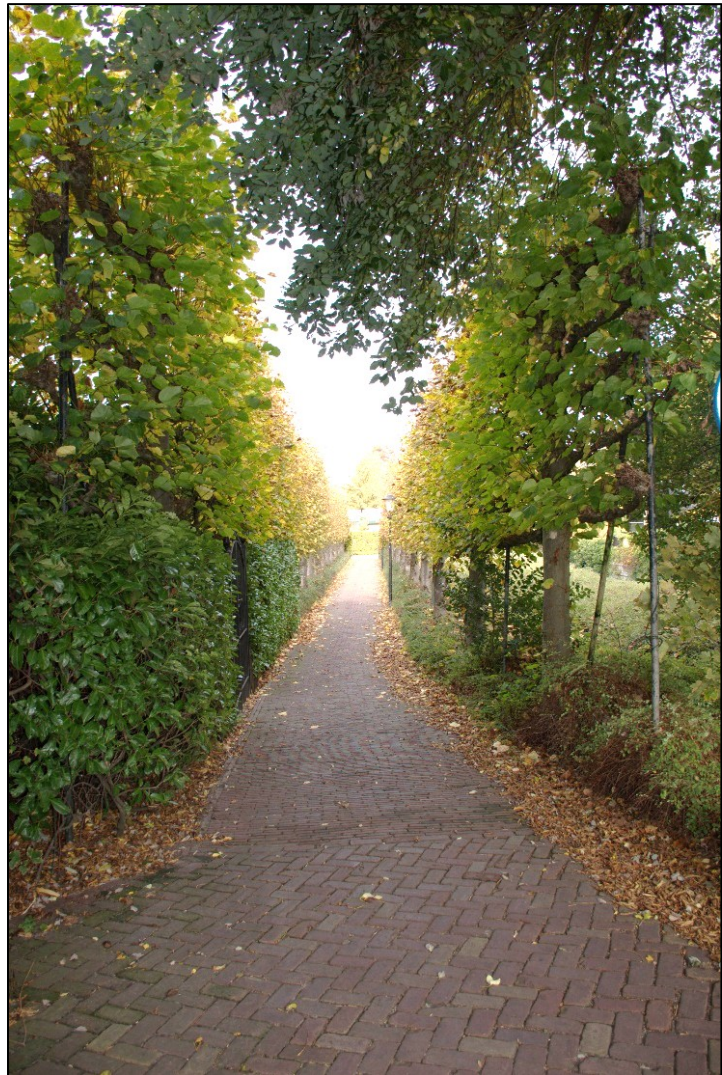
Groene gemeente

- We maken vergroening van de buurt tot speerpunt. Groen in de buurt is gezond, goed voor de biodiversiteit, belangrijk voor het verlagen van de gevoelstemperatuur én groen maakt het makkelijker om elkaar te ontmoeten.
- In Papendrecht creëren we 'groene longen': gebieden met extra veel groen die veel zuurstof produceren, CO² uit de lucht halen, water opnemen, hitte tegengaan, de woonkwaliteit van de inwoners verhoogt en natuur binnen de bebouwde kom de ruimte geeft. De parken in het dorp maken deel uit van deze 'groene longen'.
- We pleiten voor de aanplant van knotwilgen langs de Veerweg vanaf de Witte Brug tot aan de rotonde bij het hotel om zo een verbinding te maken met het landschap van de Alblasserwaard en de bebouwde kom van Papendrecht.
- Er komen in Papendrecht meer bomen tegen de hittestress en luchtvervuiling.
- Er komt meer ruimte voor klimaatadaptatie: we leggen meer wadi's en ondergrondse regenwateropvang aan.
- Bij binnenstedelijk bouwen is er ook altijd een plan voor voldoende groen, bomen en water.
- We gaan 10 procent van de stenen op straat en stoep vervangen door groen.
- We gaan de meest versteende straten het eerst vergroenen.

- Nieuwe of te vervangen parkeerplaatsen leggen we aan met grasbeton.
- Nieuwbouw komt bij ons zoveel mogelijk binnen de bestaande bebouwde kom. Daarbij leggen we ook nieuw groen aan.

Leefbare buurten

- We investeren in onze omgevingsdienst. Die kan meer gaan controleren, opsporen en handhaven op onder meer PFAS en andere zeer zorgwekkende stoffen.
- We breiden meetnetwerken voor luchtkwaliteit uit om meer inzicht te krijgen in luchtvervuiling, met name rondom industriële gebieden, en om gerichte maatregelen te kunnen nemen.
- We gaan bodemverontreiniging actief tegen met opsporing en sanering van vervuilde bodems.
- De gemeente stelt een verbod in op het gebruik van PFAS en andere zeer zorgwekkende stoffen in gemeentelijke infrastructuurprojecten, zoals wegenbouw en waterbeheer.
- We monitoren en beschermen de waterkwaliteit. Met waterschappen controleren we meer op afvalstromen en lozingen in het oppervlakte- en grondwater.
- We blijven mensen door middel van de stookwijzer wijzen op de overlast en aantoonbare gezondheidsschade die houtstook veroorzaakt.

Veilig en gezond vervoer

- We hanteren in onze plannen voor ruimtelijke ordening het zogeheten STOMP-principe: stappen, trappen, openbaar vervoer, mobiliteit as a service en

privé-auto. Ofwel: we geven eerst voorrang aan de voetganger, dan de fiets, het ov, taxi en deelauto en als laatste de privé-auto.

- Openbaar vervoer is een belangrijke publieke voorziening. We zetten ons - samen met de provincies - in voor betaalbaar en frequent ov voor jong en oud. Ook zorgen we ervoor dat alle wijken met het ov bereikbaar zijn.
- We willen de verkeersveiligheid verbeteren. We zorgen er daarom voor dat waar dat nodig is de maximumsnelheid omlaaggaat en dat ook andere maatregelen worden genomen die het verkeer voor fietsers en voetgangers veiliger maken.

Groene en duurzame bedrijvigheid

- Om netcongestie tegen te gaan, stimuleren we bedrijven om samen te werken in energiehubs. Daarbij stemmen de bedrijven vraag en aanbod van stroom op elkaar af en wekken zij zelf zoveel mogelijk stroom op. Ze slaan die ook zoveel mogelijk zelf op.
- De inrichting van de winkelgebieden is groen en daarmee aantrekkelijk voor bezoekers.
- We stimuleren bedrijvigheid die werk maakt van de toekomst: we geven voorrang aan de komst van nieuwe bedrijven die versneld afgaan van fossiele energie.
- Met ondernemers(organisaties) maken we nog deze periode een plan over hoe zij afscheid nemen van fossiele brandstof.
- We werken nauw samen met bedrijfsleven, onderwijs en andere overheidsinstellingen aan de werkgelegenheid van de toekomst (zie ook hoofdstuk 2).

- De verkoop van vuurwerk is nu nog toegestaan. In aanloop naar het landelijke vuurwerkverbod zijn we tegen het afsteken van vuurwerk door consumenten, omdat dit slecht is voor de luchtkwaliteit en het mens en dier overlast en gezondheidsschade oplevert. We steunen de centrale vuurwerkshow die we met andere gemeenten organiseren. De jaarwisseling moet een feestelijke aangelegenheid worden in Papendrecht zoals nu bijvoorbeeld ook met de viering van 5 mei en Koningsdag.
- We gaan langdurige leegstand van winkel- en bedrijfspanden tegen met een leegstandverordening. Zo houden we de leefbaarheid op peil.
- Geen cent meer naar Fokker. Als GroenLinks-PvdA vinden we dat je geen gemeenschapsgeld steekt in een mondiaal bedrijf dat prima op de kapitaalmarkt kan lenen. Het risico dat we lopen is niet verantwoord.

Hergebruik grondstoffen

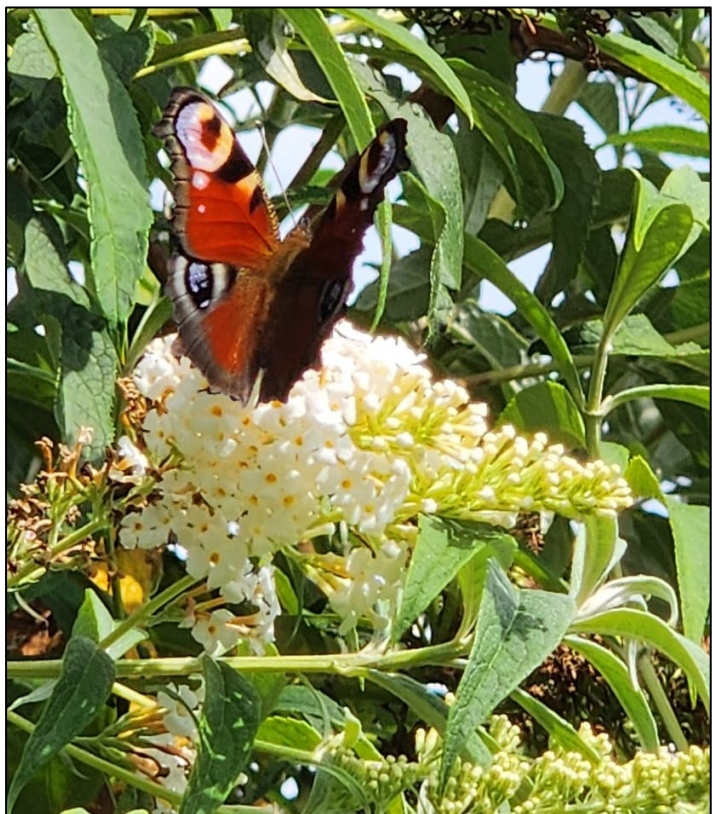
- Van woningbouw tot winkelvestigingsbeleid, op alle terreinen waar we als gemeente invloed op hebben zetten we ons in voor een zuinig gebruik van grondstoffen. De grondstoffen die we gebruiken, mogen niet verloren gaan in de vorm van afval en vervuiling. We spannen ons in om zo snel mogelijk te voldoen aan de Europese doelstellingen van 60 procent recycling van huishoudelijk afval in 2030 en 65 procent in 2035. We verbeteren de gescheiden inzameling van onder meer groente, fruit- en tuinafval, papier, metaal, plastic, glas, elektronische apparatuur, textiel, luiers en gevaarlijke afvalstoffen. En willen dat HVC aantoonbaar maakt dat het scheiden van afval daadwerkelijk loont voor de mens en de natuur.

- Ook bedrijven moeten hun afval scheiden. We scherpen het toezicht aan.
- We breiden als gemeente het circulair inkopen uit. Of het nu gaat om computers of sporthallen, we hanteren circulariteitscriteria bij de aanschaf. Daarmee ondersteunen we de circulaire koplopers in het bedrijfsleven en verkleinen we onze milieuvoetafdruk.
- We werken aan circulaire ambachtscentra die de functie van milieustraat, kringloopwinkel en reparatiewerkplaats combineren. Zo bevorderen we dat afgedankte spullen niet in de afvalverbrandingsoven belanden, maar worden hergebruikt.

Biodiversiteit, water en recreatie

- Het is slecht gesteld met biodiversiteit. Recent onderzoek toont aan dat tuinen en natuurgebieden belangrijk zijn om bestuivers als bijen, vlinders en hommels te laten overleven. Daarom stimuleren we het zaaien van bloemen in het dorp. We stimuleren bloemrijke bermen langs de weg en kleine perken bij kruispunten.
- Het beheer van de waternatuur in onze parken en sloten gebeurt duurzaam met oog voor biodiversiteit.
- Recreatie staan we toe mits het niet ten koste gaat van natuur.

Dierenwelzijn

- Dieren verdienen bescherming. Papendrecht is wettelijk medeverantwoordelijk voor de bescherming van álle dieren binnen onze gemeentegrenzen. Dat geldt niet alleen voor huisdieren, maar ook voor dieren in de natuur, in de parken en op boerderijen. GroenLinks-PvdA Papendrecht vindt dat onze gemeente haar verantwoordelijkheid serieus moet nemen. Daarom willen wij dat Papendrecht actief beleid voert op dierenwelzijn. Dat betekent onder andere:
 - Goede opvang en zorg voor gevonden en gewonde dieren (zoals de Egelopvang en Louterbloemen)
 - Diervriendelijke oplossingen bij overlast
 - Steun voor dierenzorgcentrum Louterbloemen zodat zij (namens de gemeente) dieren in nood kunnen blijven opvangen
 - Samenwerking met dierenorganisaties en handhaving van dierenwelzijnsregels
 - Meer aandacht voor (huis)dieren in het gemeentelijk beleid - van ruimtelijke ordening tot duurzaamheid
 - Dieren hebben geen stem in de raad, maar wij spreken ons wél voor hen uit.

